

Sortare

SD 2016/2017

Sortare bazată pe comparații

- sortare prin interschimbare

- sortare prin inserție

- sortare prin selecție

- sortare prin interclasare (merge sort)

- sortare rapidă (quick sort)

Sortare prin numărare

Sortare prin distribuire

Problema sortării

► Forma 1:

- Intrare: $n, (v_0, \dots, v_{n-1})$
- Ieșire: (w_0, \dots, w_{n-1}) astfel încât (w_0, \dots, w_{n-1}) este o permutare a (v_0, \dots, v_{n-1}) și $w_0 \leq \dots \leq w_{n-1}$

► Forma 2:

- Intrare: $n, (R_0, \dots, R_{n-1})$ cu cheile k_0, \dots, k_{n-1}
- Ieșire: (R'_0, \dots, R'_{n-1}) astfel încât (R'_0, \dots, R'_{n-1}) este o permutare a (R_0, \dots, R_{n-1}) și $R'_0 \cdot k_0 \leq \dots \leq R'_{n-1} \cdot k_{n-1}$

► Structura de date

Tabloul $a[0..n-1]$

$$a[0] = v_0, \dots, a[n-1] = v_{n-1}$$

Sortare bazată pe comparații

sortare prin interschimbare

sortare prin inserție

sortare prin selecție

sortare prin interclasare (merge sort)

sortare rapidă (quick sort)

Sortare prin numărare

Sortare prin distribuire

Sortare prin interschimbare (*bubble-sort*)

- ▶ Principiul de bază:

- ▶ (i, j) cu $i < j$ este o inversiune dacă $a[i] > a[j]$
- ▶ Cât timp există o inversiune $(i, i + 1)$ interschimbă $a[i]$ cu $a[i + 1]$

- ▶ Algoritm:

Procedure *bubbleSort*(a, n)

begin

$ultim \leftarrow n - 1$

while ($ultim > 0$) **do**

$n1 \leftarrow ultim - 1$; $ultim \leftarrow 0$

for $i \leftarrow 0$ **to** $n1$ **do**

if ($a[i] > a[i + 1]$) **then**

$\text{swap}(a[i], a[i + 1])$

$ultim \leftarrow i$

end

Sortare prin interschimbare - exemplu

	3 2 1 4 7 ($n1 = 2$)
3 7 2 1 4 ($n1 = 3$)	2 3 1 4 7
3 7 2 1 4	2 3 1 4 7
3 2 7 1 4	2 1 3 4 7
3 2 7 1 4	2 1 3 4 7
3 2 1 7 4	2 1 3 4 7
3 2 1 7 4	
3 2 1 4 7	2 1 3 4 7 ($n1 = 0$)
3 2 1 4 7	1 2 3 4 7
	1 2 3 4 7

Sortare prin interschimbare

► Analiza

- Cazul cel mai nefavorabil

$$a[0] > a[1] > \dots > a[n-1]$$

Timp căutare: $O(n-1 + n-2 + \dots + 1) = O(n^2)$

$$T_{bubbleSort}(n) = O(n^2)$$

- Cazul cel mai favorabil: $O(n)$

Sortare bazată pe comparații

sortare prin interschimbare

sortare prin inserție

sortare prin selecție

sortare prin interclasare (merge sort)

sortare rapidă (quick sort)

Sortare prin numărare

Sortare prin distribuire

Sortare prin inserție directă

- ▶ Principiul de bază:
presupunem $a[0..i-1]$ sortat
inserează $a[i]$ astfel încât $a[0..i]$ devine sortat
- ▶ Algoritm (căutarea poziției lui $a[i]$ secvențial):

Procedure *insertSort*(a, n)

begin

for $i \leftarrow 1$ **to** $n - 1$ **do**

$j \leftarrow i - 1$ // $a[0..i-1]$ sortat

$temp \leftarrow a[i]$ // caut locul lui $temp$

while $((j \geq 0) \text{ and } (a[j] > temp))$ **do**

$a[j + 1] \leftarrow a[j]$

$j \leftarrow j - 1$

if $(a[j + 1] \neq temp)$ **then**

$a[j + 1] \leftarrow temp$

end

Sortare prin inserție directă

► Exemplu

3 7 2 1

3 7 2 1

2 3 7 1

1 2 3 7

► Analiza

- căutarea poziției i în $a[0..j-1]$ necesită $O(j-1)$ pași
- cazul cel mai nefavorabil $a[0] > a[1] > \dots > a[n-1]$

Timp căutare: $O(1 + 2 + \dots + n - 1) = O(n^2)$

$$T_{insertSort}(n) = O(n^2)$$

- Cazul cel mai favorabil: $O(n)$

Sortare bazată pe comparații

sortare prin interschimbare

sortare prin inserție

sortare prin selecție

sortare prin interclasare (merge sort)

sortare rapidă (quick sort)

Sortare prin numărare

Sortare prin distribuire

Sortare prin selecție

- ▶ Se aplică următoarea schemă:
 - ▶ pasul curent: selectează un element și-l duce pe poziția sa finală din tabloul sortat;
 - ▶ repetă pasul curent până când toate elementele ajung pe locurile finale.
- ▶ După modul de selectare a unui element:
 - ▶ Selecție naivă: alegerea elementelor în ordinea în care se află inițial (de la $n - 1$ la 0 sau de la 0 la $n - 1$)
 - ▶ Selecție sistematică: utilizare max-heap

Sortare prin selecție naivă

- ▶ În ordinea $n - 1, n - 2, \dots, 1, 0$, adică:
 $(\forall i) 0 \leq i < n \implies a[i] = \max\{a[0], \dots, a[i]\}$

Procedure *naivSort*(a, n)

begin

for $i \leftarrow n - 1$ **to** 1 **do**

$imax \leftarrow i$

for $j \leftarrow i - 1$ **to** 0 **do**

if ($a[j] > a[imax]$) **then**

$imax \leftarrow j$

if ($i \neq imax$) **then**

 swap($a[i], a[imax]$)

end

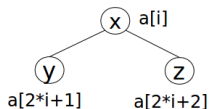
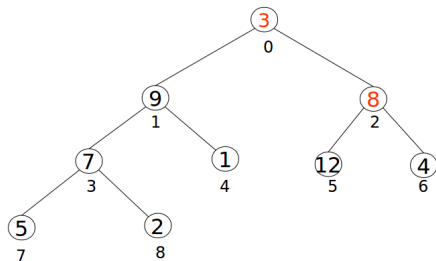
- ▶ Complexitatea timp în toate cazurile este $O(n^2)$

Heap sort (sortare prin selecție sistematică)

Etapa I

- ▶ organizează tabloul ca un max-heap: $(\forall k) 1 \leq k \leq n - 1 \implies a[k] \leq a[(k - 1)/2]$;
- ▶ inițial tabloul satisface proprietatea max-heap începând cu poziția $n/2$;
- ▶ introduce în max-heap elementele de pe pozițiile $n/2 - 1, n/2 - 2, \dots, 1, 0$.

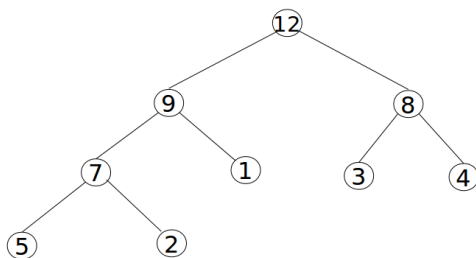
3	9	8	7	1	12	4	5	2
0	1	2	3	4	5	6	7	8

Heap sort (sortare prin selecție sistematică)

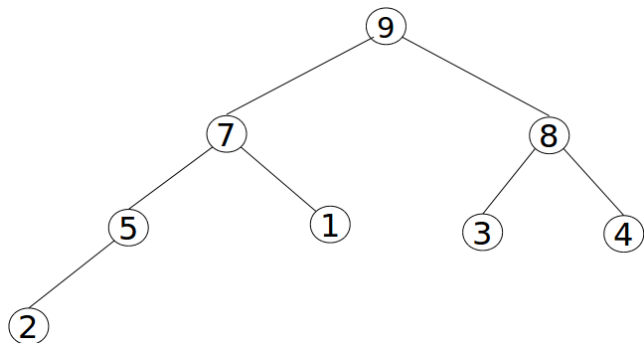
Etapa II

- ▶ selectează elementul maxim și-l duce la locul lui prin interschimbare cu ultimul;
- ▶ micșorează n cu 1 și apoi reface max-heapul;
- ▶ repetă pașii de mai sus până când toate elementele ajung pe locul lor.

Heap sort (sortare prin selecție sistematică)

9	7	8	5	1	3	4	2	12
0	1	2	3	4	5	6	7	8

Operația de introducere în heap

```
Procedure insereazaAlTlea(a, n, t)  
begin  
     $j \leftarrow t$   
    heap  $\leftarrow$  false  
    while ( $(2 * j + 1 < n)$  and not heap) do  
         $k \leftarrow 2 * j + 1$   
        if ( $(k < n - 1)$  and ( $a[k] < a[k + 1]$ )) then  
             $k \leftarrow k + 1$   
        if ( $a[j] < a[k]$ ) then  
            swap( $a[j]$ ,  $a[k]$ )  
             $j \leftarrow k$   
        else  
            heap  $\leftarrow$  true  
end
```

Heap sort (sortare prin selecție sistematică)

```
Procedure heapSort( $a, n$ )  
begin  
    // construiește maxheap-ul  
    for  $t \leftarrow (n - 1)/2$  to 0 do  
        insereazaAlTlea( $a, n, t$ )  
    // elimina  
     $r \leftarrow n - 1$   
    while ( $r > 0$ ) do  
        swap( $a[0], a[r]$ )  
        insereazaAlTlea( $a, r, 0$ )  
         $r \leftarrow r - 1$   
end
```

Heap sort - Exemplu

10	17	5	23	7	(n = 5)
10	17	<u>5</u>	<u>23</u>	<u>7</u>	
10	<u>23</u>	<u>5</u>	<u>17</u>	<u>7</u>	
23	10	5	17	7	
<u>23</u>	<u>17</u>	<u>5</u>	<u>10</u>	<u>7</u>	(max-heap n)

Heap sort - Exemplu

<u>23</u>	<u>17</u>	<u>5</u>	<u>10</u>	<u>7</u>	(max-heap n)
<u>7</u>	<u>17</u>	<u>5</u>	<u>10</u>	23	
<u>17</u>	<u>10</u>	<u>5</u>	<u>7</u>	23	(max-heap n-1)
<u>7</u>	<u>10</u>	<u>5</u>	17	23	
<u>10</u>	<u>7</u>	<u>5</u>	17	23	(max-heap n-2)
<u>5</u>	<u>7</u>	<u>10</u>	17	23	
<u>7</u>	<u>5</u>	<u>10</u>	17	23	(max-heap n-3)
<u>5</u>	<u>7</u>	10	17	23	
<u>5</u>	7	10	17	23	(max-heap n-4)
5	7	10	17	23	

Heap sort - complexitate

- ▶ formarea heap-ului (pp. $n = 2^k - 1$)
$$\sum_{i=0}^{k-1} 2(k-i-1)2^i = 2^{k+1} - 2(k+1)$$
- ▶ eliminarea din heap si refacerea heap-ului
$$\sum_{i=0}^{k-1} 2i2^i = (k-2)2^{k+1} + 4$$
- ▶ complexitate algoritm de sortare
$$T_{heapSort}(n) = 2n \log n - 2n = O(n \log n)$$

Sortare bazată pe comparații

sortare prin interschimbare

sortare prin inserție

sortare prin selecție

sortare prin interclasare (merge sort)

sortare rapidă (quick sort)

Sortare prin numărare

Sortare prin distribuire

Paradigma divide-et-impera

- ▶ $P(n)$: problemă de dimensiune n
- ▶ baza:
 - ▶ dacă $n \leq n_0$ atunci rezolvă P prin metode elementare
- ▶ divide-et-impera:
 - ▶ **divide** P în a probleme $P_1(n_1), \dots, P_a(n_a)$ cu $n_i \leq n/b, b > 1$
 - ▶ **rezolvă** $P_1(n_1), \dots, P_a(n_a)$ în aceeași manieră și obține soluțiile S_1, \dots, S_a
 - ▶ **asamblează** S_1, \dots, S_a pentru a obține soluția S a problemei P

Paradigma divide-et-impera: algoritm

```
Procedure DivideEtImpera( $P, n, S$ )  
begin  
  if ( $n \leq n_0$ ) then  
    determina  $S$  prin metode elementare  
  else  
    imparte  $P$  in  $P_1, \dots, P_a$   
    DivideEtImpera( $P_1, n_1, S_1$ )  
    ...  
    DivideEtImpera( $P_a, n_a, S_a$ )  
    Asambleaza( $S_1, \dots, S_a, S$ )  
end
```


Sortare prin interclasare (*Merge sort*)

- ▶ generalizare: $a[p..q]$
- ▶ baza: $p \geq q$
- ▶ divide-et-impera
 - ▶ divide: $m = \lfloor (p + q)/2 \rfloor$
 - ▶ subprobleme: $a[p..m]$, $a[m + 1..q]$
 - ▶ asamblare: interclasează subsecvențele sortate $a[p..m]$ și $a[m + 1..q]$
 - ▶ inițial memorează rezultatul interclasării în *temp*
 - ▶ copie din $temp[0..q - p + 1]$ în $a[p..q]$
- ▶ complexitate:
 - ▶ timp : $T(n) = O(n \log n)$
 - ▶ spațiu suplimentar: $O(n)$

Interclasarea a două secvențe sortate

- ▶ problema:

- ▶ date $a[0] \leq a[1] \leq \dots \leq a[m-1]$, $b[0] \leq b[1] \leq \dots \leq b[n-1]$, să se construiască $c[0] \leq c[1] \leq \dots \leq c[m+n-1]$ a.î.
 $(\forall k)((\exists i)c[k] = a[i]) \vee (\exists j)c[k] = b[j])$ iar pentru $k \neq p$, $c[k]$ și $c[p]$ provin din elemente diferite

- ▶ soluția

- ▶ inițial: $i \leftarrow 0$, $j \leftarrow 0$, $k \leftarrow 0$
- ▶ pasul curent:
 - ▶ dacă $a[i] \leq b[j]$ atunci $c[k] \leftarrow a[i]$, $i \leftarrow i + 1$
 - ▶ dacă $a[i] > b[j]$ atunci $c[k] \leftarrow b[j]$, $j \leftarrow j + 1$
 - ▶ $k \leftarrow k + 1$
- ▶ condiția de terminare: $i > m - 1$ sau $j > n - 1$
- ▶ dacă e cazul, copie în c elementele din tabloul neterminat

Sortare bazată pe comparații

sortare prin interschimbare

sortare prin inserție

sortare prin selecție

sortare prin interclasare (merge sort)

sortare rapidă (quick sort)

Sortare prin numărare

Sortare prin distribuire

Sortare rapidă (Quick sort)

- ▶ generalizare: $a[p..q]$
 - ▶ baza: $p \geq q$
 - ▶ divide-et-impera
 - ▶ divide: determină k între p și q prin interschimbări a.î. după determinarea lui k avem:
 - ▶ $p \leq i \leq k \implies a[i] \leq a[k]$
 - ▶ $k < j \leq q \implies a[k] \leq a[j]$
$\leq x$	x	$\geq x$
p	k	q
- ▶ subprobleme: $a[p..k-1]$, $a[k+1..q]$
 - ▶ asamblare: nu există

Quick sort: partiționare

- ▶ inițial:
 - ▶ $x \leftarrow a[p]$ (se poate alege x arbitrar din $a[p..q]$)
 - ▶ $i \leftarrow p + 1; j \leftarrow q$
- ▶ pasul curent:
 - ▶ dacă $a[i] \leq x$ atunci $i \leftarrow i + 1$
 - ▶ dacă $a[j] \geq x$ atunci $j \leftarrow j - 1$
 - ▶ dacă $a[i] > x > a[j]$ și $i < j$ atunci
 $\text{swap}(a[i], a[j])$
 $i \leftarrow i + 1$
 $j \leftarrow j - 1$
- ▶ terminare:
 - ▶ condiția $i > j$
 - ▶ operații
 $k \leftarrow i - 1$
 $\text{swap}(a[p], a[k])$

Quick sort: partiționare - exemplu

Procedure *partitioneaza*(a, p, q, k)
begin

$x \leftarrow a[p]$

$i \leftarrow p + 1$

$j \leftarrow q$

while ($i \leq j$) **do**

if ($a[i] \leq x$) **then**

$i \leftarrow i + 1$

if ($a[j] \geq x$) **then**

$j \leftarrow j - 1$

if ($i < j$) **and** ($a[i] > x$) **and** ($x > a[j]$)
 then

$\text{swap}(a[i], a[j])$

$i \leftarrow i + 1$

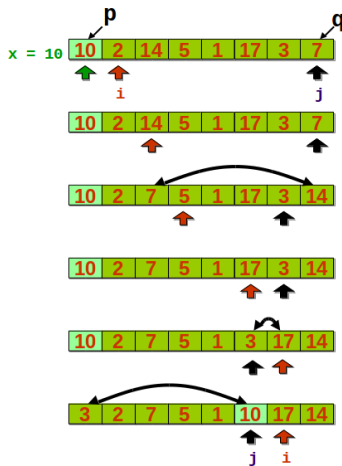
$j \leftarrow j - 1$

$k \leftarrow i - 1$

$a[p] \leftarrow a[k]$

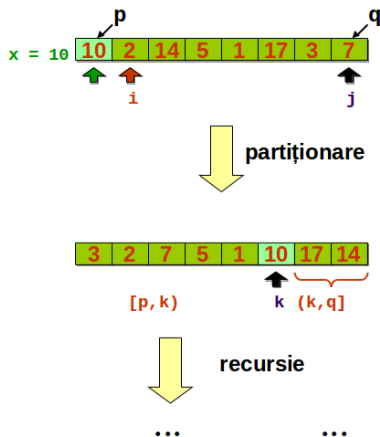
$a[k] \leftarrow x$

end

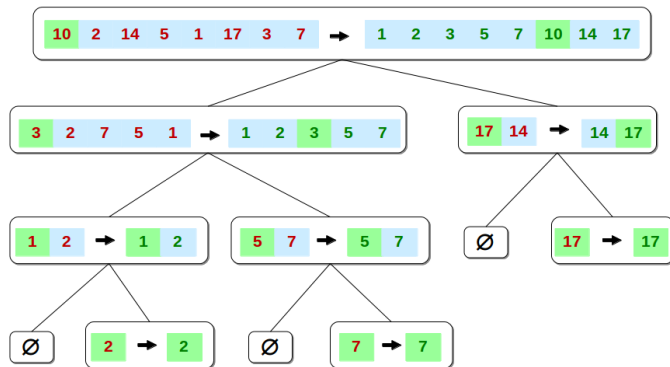

Quick sort: recursie - exemplu

```
Procedure quickSort( $a, p, q$ )  
begin  
  while ( $p < q$ ) do  
    partitioneaza( $a, p, q, k$ )  
    quickSort( $a, p, k - 1$ )  
    quickSort( $a, k + 1, q$ )  
  end  
end
```

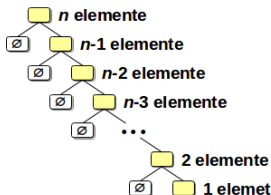

Quick sort: arbore de recursie

Quick sort - complexitate

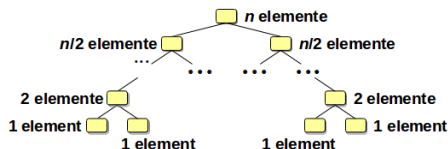
- ▶ Alegerea pivotului influențează eficiența algoritmului
- ▶ Cazul cel mai nefavorabil: pivotul este cea mai mică (cea mai mare) valoare. Timp proporțional cu $n + n - 1 + \dots + 1$.
- ▶ $T_{quickSort}(n) = O(n^2)$

- ▶ Arborele de recursie:

Quick sort - complexitate

- ▶ Un pivot “bun” împarte tabloul în două subtablouri de dimensiuni comparabile
- ▶ Înălțimea arborelui de recursie este $O(\log n)$
- ▶ Complexitatea medie este $O(n \log n)$

Sortare bazată pe comparații

- sortare prin interschimbare

- sortare prin inserție

- sortare prin selecție

- sortare prin interclasare (merge sort)

- sortare rapidă (quick sort)

Sortare prin numărare

Sortare prin distribuire

Sortare prin numărare

- ▶ Ipoteză: $a[i] \in \{1, 2, \dots, k\}$
- ▶ Se determină poziția fiecărui element în tabloul sortat numărând câte elemente sunt mai mici decât acesta

```
1 Procedure countingSort( $a, b, n, k$ )  
2 begin  
3   for  $i \leftarrow 1$  to  $k$  do  
4      $c[i] \leftarrow 0$   
5   for  $j \leftarrow 0$  to  $n - 1$  do  
6      $c[a[j]] \leftarrow c[a[j]] + 1$   
7   for  $i \leftarrow 2$  to  $k$  do  
8      $c[i] \leftarrow c[i] + c[i - 1]$   
9   for  $j \leftarrow n - 1$  to  $0$  do  
10     $b[c[a[j]] - 1] \leftarrow a[j]$   
11     $c[a[j]] \leftarrow c[a[j]] - 1$   
12 end
```

Complexitate: $O(k + n)$

Sortare prin numărare – exemplu ($k = 6$)

[illegible]

0 1 2 3 4 5 6 7	0 1 2 3 4 5 6 7	0 1 2 3 4 5 6 7
b 4	b 1 4	b 1 4 4
1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6
c 2 2 4 6 7 8	c 1 2 4 6 7 8	c 1 2 4 5 7 8
<i>liniile 9-11, j = 7</i>	<i>liniile 9-11, j = 6</i>	<i>liniile 9-11, j = 5</i>

	0	1	2	3	4	5	6	7
<i>tabloul sortat:</i>	b	1	1	3	3	4	4	4

Sortare bazată pe comparații

- sortare prin interschimbare

- sortare prin inserție

- sortare prin selecție

- sortare prin interclasare (merge sort)

- sortare rapidă (quick sort)

Sortare prin numărare

Sortare prin distribuire

Sortare prin distribuire

- ▶ Ipoteză: Elementele $a[i]$ sunt distribuite uniform peste intervalul $[0, 1)$
- ▶ Principiu:
 - ▶ se divide intervalul $[0, 1)$ în n subintervale de mărimi egale, numerotate de la 0 la $n - 1$;
 - ▶ se distribuie elementele $a[i]$ în intervalul corespunzător: $\lfloor n \cdot a[i] \rfloor$;
 - ▶ se sortează fiecare pachet folosind o altă metodă;
 - ▶ se combină cele n pachete într-o listă sortată.

Sortare prin distribuire

► Algorithm:

Procedure *bucketSort*(a, n)

begin

for $i \leftarrow 0$ **to** $n - 1$ **do**

 insereaza($B[\lfloor n \cdot a[i] \rfloor], a[i]$)

for $i \leftarrow 0$ **to** $n - 1$ **do**

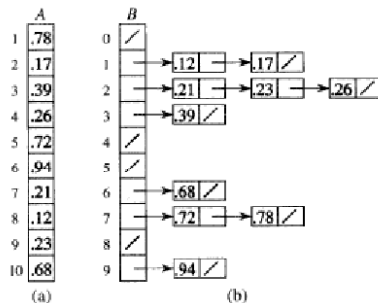
 sortează lista $B[i]$

 concatenează în ordine listele $B[0], B[1], \dots, B[n - 1]$

end

Complexitatea medie: $O(n)$

Sortare prin distribuire – exemplu

(Cormen T.H. et al., Introducere în algoritmi)

Sortare - complexitate

Algoritm	Caz		
	favorabil	mediu	nefavorabil
bubbleSort	n	n^2	n^2
insertSort	n	n^2	n^2
naivSort	n^2	n^2	n^2
heapSort	$n \log n$	$n \log n$	$n \log n$
mergeSort	$n \log n$	$n \log n$	$n \log n$
quickSort	$n \log n$	$n \log n$	n^2
countingSort	—	$n + k$	$n + k$
bucketSort	—	n	—

Când utilizăm un anumit algoritm de sortare?

- ▶ O metodă de sortare este *stabilă* dacă păstrează ordinea relativă a elementelor cu chei identice
- ▶ Recomandări
 - ▶ *Quick sort*: când nu e nevoie de o metodă stabilă și performanța medie e mai importantă decât cea în cazul cel mai nefavorabil; $O(n \log n)$ complexitatea timp medie, $O(\log n)$ spațiu suplimentar
 - ▶ *Merge sort*: când este necesară o metodă stabilă; complexitate timp $O(n \log n)$; dezavantaje: $O(n)$ spațiu suplimentar, constanta mai mare decât cea a QuickSort
 - ▶ *Heap sort*: când nu e nevoie de o metodă stabilă și ne interesează mai mult performanța în cazul cel mai nefavorabil decât în cazul mediu; timp $O(n \log n)$, spațiu $O(1)$
 - ▶ *Insert sort*: când n e mic

Când utilizăm un anumit algoritm de sortare?

- ▶ În anumite condiții, este posibilă o sortare în $O(n)$
- ▶ *Counting sort*: valori dintr-un interval
- ▶ *Bucket sort*: valorile sunt distribuite aproximativ uniform